

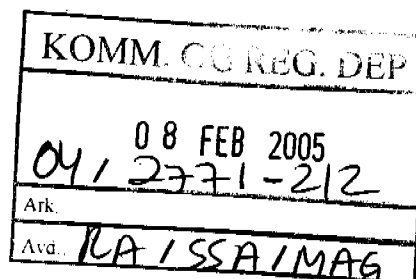

GLOPPEN KOMMUNE

SENTRALADMINISTRASJONEN

Kommunal- og Regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep

0032 OSLO

Vår ref.
05/88-8/002 //JAFU

Dykkar ref.

Dato:
01.02.2005

UTTALE FRÅ GLOPPEN KOMMUNE TIL NOU 2004:19 - LIVSKRAFTIGE DISTRIKT OG REGIONAR

Gloppen kommune v/formannskapet har slik uttale til NOU 2004:19:

Innstillinga frå Distriktskommisjonen viser at det er mogleg med ein meir offensiv distrikts- og regionalpolitikk. Innstillinga dokumenterer at Noreg har eit stort handlingsrom i distriktspolitikken. Det er opp til norske politikarar å ta heile Noreg i bruk, gjennom ei aktiv tilrettelegging for å utløyse det verdiskapingspotensialet som finst i alle deler av landet. Vekstkraft må mobiliserast nedanfrå. Politikken må utformast nedanfrå og ha ei demokratisk forankring.

1. *Mål og strategiar.* Gloppen kommune sluttar seg til dei mål og strategiar som ein samla Distriktskommisjon står bak. Regionalpolitikken må vere tilpassa føresetnadene og behova i den enkelte region. Ein målretta distriktspolitikk må kome i tillegg til regionalpolitikken. Distrikts- og regionalpolitiske målsetjingar og resultatkrav må på nytt bakast tydelegare inn i sektorpolitikken. Dei ulike sektorane må sjåast meir i samheng enn i dag.
2. *Styringsstruktur.* Gloppen kommune sluttar seg til kommisjonen si anbefaling om forvaltningsstruktur og oppgåvefordeling, under dette trenivå modellen i samsvar med fleirtalet si innstilling.

Alle kommunar bør framleis vere generalistkommunar, men kan spesialisere seg gjennom samarbeid om oppgåveløysing. Lov og regelverk må tilpassast samarbeid kan bli effektivt. For å betre kommunane sine mulegheiter som aktiv samfunnsplanleggar og -utviklar, må kommunane sin økonomi/handlingsrom styrkast. I regionalt utviklingsarbeid er det viktig med godt samspel mellom kommune og region. Kommunane må ha innflytelse på utviklinga av politiske strategiar og verkemiddelbruk på regionalt nivå. Det er vitig å få til gode, regionalt tilpassa samhandlingsprosessar mellom kommune- og regionnivå.

3. *Verdiskaping i viktige distriktsnæringar.* Innanfor dei ulike sektorane (pkt 7.4.3) vil Gloppen kommune;
  - tilrå at prinsippet om "vern gjennom fornuftig bruk" vert lagt til grunn som forvaltningsprinsipp i verneområde, og at det vert opna for regionale tilpassingar og

- prioriteringar innanfor arealvern og bruk av arealressursar. Kommunane bør gjevast friheit til å gjere vedtak i fleire plan- og reguleringssaker.
- støtte mindretalet sitt framlegg som peikar på at rovdyrpolitikken i større grad enn i dag må ivareta bygdene sine behov for å utnytte lokale utmarksressursar.
  - støtte dei samrøystes tilrådingane på landbruk, men gå mot forslag til omdisponeringar av landbruksstøtte slik eit fleirtal i distriktskommisjonen går inn for. Eventuelle reduksjonar i det samla produksjonstillegget til landbruket, for eksempel som følgje av nye internasjonale reglar, bør kanalisert til landbruk og bygdeutvikling. Dersom ikkje detter er mogleg bør midlane brukast til andre utviklingstiltak i dei områda som vert ramma.
  - støtte dei samrøystes/fleirtalstilrådingane innanfor sektorane reiseliv, elektrisk energi, industri, petroleum, tenesteytande "nye" næringar og lokalisering av offentleg verksemd.
  - Lokalisering av statlege, regionale og kommunale arbeidsplassar bør brukast aktivt for tilføre lokalsamfunn og regionar nye utviklingsressursar i form av arbeidsplassar, kompetanse og fagmiljø.
4. *Innovasjon og nyskaping.* Gloppen kommune støttar tilrådingane i høve auka innovasjon og nyskaping (pkt 7.4.4) Ein vil særskilt påpeike det viktige i å vidareutvikle høgskulane og dei regionale forskingsmiljøa og å sikre grunnlag for ein entreprenørskapskultur på alle trinn i utdanningsløpet. Fylkestinget støttar Distriktskommisjonen si samla tilråding i høve kapitaltilgang i distrikta.
  5. *Utvikling av attraktive og livskraftige samfunn.* Gloppen kommune støttar fleirtalstilrådingane i pkt 7.4.5 og vil spesielt understreke kravet om å få balanse i kommuneøkonomien og forhandlingsrett mellom kommunane og staten i høve nye oppgåver. Inntektsystemet til kommunane må ta utgangspunkt i at distriktskommunar skal kompensert for ekstra kostnader i høve demografi og avstand.
  6. *Samferdsle og anna infrastruktur.* Gloppen kommune støttar dei samrøystes tilrådingane i høve samferdsle og annan infrastruktur (pkt 7.4.6), og vil spesielt understreke at det offentlege må ta ansvar for å få bygd ut IKT-infrastruktur i heile landet. Ferjene må på sikt bli gratis.
  7. *Geografisk differensiering av verkemidlar.* Gloppen kommune støttar fleirtalet sine tilrådingar i høve geografisk differensierte verkemidlar (pkt 7.4.7) og vil spesielt påpeike Distriktskommisjonen og Effektutvalet sine tilrådingar om at den smale distriktpolitikken må tilførast meir økonomiske ressursar.
  8. Gloppen kommune vil tilrå at det vert oppretta eit nasjonalt senter for småsamfunnsutvikling, lokalisert til Sogn og Fjordane. Senteret skal m.a. drive nettverksbygging og positiv erfaringsutveksling mellom småsamfunn og kan utpeike pilotbygder som får spesiell oppfølging ein periode.
  9. Gloppen kommune viser til Effektutvalet (NOU 2004:2) si påpeiking av at innsatsen på dei distriktpolitiske områda er sterkt redusert på dei fleste område dei siste ti åra. Utvikling av livskraftige distrikt og regionar må sjåast som investering for framtidige inntekter i vår nasjonale økonomi. Råmene for den smale distriktpolitikken må difor aukast og distrikts- og regionalpolitiske mål må gjevast økonomisk oppfølging i sektorpolitikane.
  10. Gloppen kommune ønskjer ei forvaltningsreform med større makt til regionalt og lokalt nivå. Eit regionalt folkestyrt leiarskap er garantisten for ein heilskapleg og samordna politikk. Ein politikk som er regionalt tilpassa og samordna er meir treffsikker i høve utfordringane og difor meir effektiv
  11. Det er ein føresetnad at mynde og midlar må følgje oppgåvene, slik at regionar og kommunar vert i stand til å ivareta sitt ansvar. Dette vil, for dei ulike oppgåvene, variere med omsyn til totalansvar, bestillaransvar og samordningsansvar.

12. Gloppen kommune vil streke under at nærleiksprinsippet – at offentlege avgjerder vert teke så nær dei det vedkjem som mogeleg - bør leggest til grunn for oppgåvefordelinga. Dei oppgåvene som kan leggest til kommunane bør desentraliserast til lokalt nivå. Det er viktig at kommunane får eit økonomisk grunnlag til å kunne vere ein aktiv utviklingsaktør.
13. Det må leggest opp til ei styrka samordning innanfor faste geografiske grenser av statleg sektorpolitikk på regionalt nivå. Staten si regionale organisering må tilpassast den eventuelle nye inndelinga i folkevalde sterke regionar.
14. Endring av fylkesgrensene med sikte på eit styrka regionalt direkte folkevalt nivå på bekostning av statleg mynde kan berre skje etter grundig debatt i dei berørte kommunar og tilslutnad i gjeldande fylkeskommunar. Som ledd i den lokalpolitiske debatten kan folkerøysting vere eit eigna verkemiddel. Statens rolle i prosessen vil vere å klargjere oppgåvefordelinga mellom statleg og regionale nivå.

Uttalen vart vedteken av formannskapet i møte den 27. januar d å.

Med helsing

Jan Kåre Fure
assisterande rådmann
tlf. 57 88 38 28

Kopi til:

Kommunenes Sentralforbund Postboks 1378 Vika

0114 OSLO